

PVC – ekološka katastrofa ili ekološka izvrsnost?*

Igor Čatić

Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb

Sažetak

Za poli(vinil–klorid) vrijedi iskaz: to je materijal burne prošlosti i ekološke izvrsnosti. PVC je jedan od najproučenijih materijala suvremene materijalne kulture (civilizacije). Po svim pokazateljima radi se o tvorivu koje u cijelosti zadovoljava zahtjeve održivog razvoja, dogovorene na konferenciji u Rio de Janeiru 1992. Stoga je isključivo ekološki dvojbena je li to materijal koji izaziva ekološku katastrofu ili tvorivo budućnosti. Zaključak da je to materijal budućnosti temelji se na nizu podataka o tom materijalu, koji tijekom svojeg razvoja bilježi uspone i padove.

Ključne riječi: ekologisti, održivi razvoj, PVC, rizik

Ljudi u zemljama u razvoju imaju pravo koristiti blagodati PVC-a i njegov doprinos poboljšanju njihova života

Marion Axmith (Axmith, 1995)

UVOD

U svjetskoj su javnosti, pa tako i u našoj, ekologisti okupljeni oko *Greenpeacea* stvorili problem poli(vinil–klorida), pučanstvu poznatom pod kraticom PVC. To se zbilo u trenutku kada za to više nije bilo valjana razloga.

Danas je PVC vrlo proširen, ali i vrlo osporavan plastični materijal, burne prošlosti. Istodobno to je materijal čija bi zamjena – objektivno lošijim materijalima, ali onima po željama »zaštitara prirode« – koštala godišnje samo SR Njemačku 6,6 milijardi DEM (Sauer, 1995).

Kako ne postoji proizvodnja »nultog rizika«, već niz godina u Hrvatskoj ne postoje stručni razlozi za uznemiravanje javnosti zbog proizvodnje i preradbe poli(vinil–klorida). Istodobno, moguće je dokazati da je hrvatska stručna javnost reagirala pravodobno, kada su za to postojali valjani razlozi. Naime, još je 1974. Društvo plastičara i gumaraca osnovalo Stručnu komisiju za zaštitu čovjeka i okoliša. Ta se komisija tada u prvom redu bavila problemom izazvanim utjecajem produljenog dodira zaposlenih s vinil–kloridom.

Tržište PVC-a u svijetu posljednjih godina pokazuje vrlo pozitivne tendencije, rast između 2 i 6% godišnje, a grade se i brojni novi kapaciteti (npr. Venezuela i Saudijska Arabija).

* Članak se temelji na autorovu izlaganju na znanstveno-stručnom kolokviju *Hrvatsko društvo pred ekološkim izazovima*, Zagreb, 29. ožujka 1996.

